

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2018/2030

od 19. prosinca 2018.

o utvrđivanju vremenski ograničene istovrijednosti regulatornog okvira koji se u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske primjenjuje na središnje depozitorije vrijednosnih papira, u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012⁽¹⁾, a posebno njezin članak 25. stavak 9.,

budući da:

- (1) Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske („Ujedinjena Kraljevina“) dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o svojoj namjeri povlačenja iz Unije u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji. Ugovori se prestaju primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu od dana stupanja na snagu sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, dvije godine od te obavijesti odnosno od 30. ožujka 2019., osim ako Europsko vijeće, u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom, jednoglasno odluči prodlužiti to razdoblje.
- (2) Kako je navedeno u Komunikaciji Komisije od 13. studenoga 2018. „Pripreme za povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije 30. ožujka 2019.: akcijski plan za izvanredne situacije“⁽²⁾ („Akcijski plan za izvanredne situacije“), povlačenje bez sporazuma bilo bi rizično za neke usluge koje operaterima u Uniji pružaju središnji depozitoriji vrijednosnih papira koji već imaju odobrenje za rad u Ujedinjenoj Kraljevini („središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz UK-a“) i koje u kratkom vremenu nije moguće zamjeniti. Da bi se takvi rizici spriječili, opravданo je i u interesu je Unije i njezinih država članica zajamčiti središnjim depozitorijima vrijednosnih papira iz UK-a da u ograničenom razdoblju mogu nastaviti pružati usluge poravnjanja u Uniji nakon 29. ožujka 2019.
- (3) Središnji depozitoriji vrijednosnih papira posrednici su na finansijskim tržištima. Usluge evidentiranja vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku („bilježničke usluge“) i vođenja računa vrijednosnih papira na najvišoj razini („usluga središnjeg vođenja računa“) pridonose transparentnosti i zaštita su ulagateljima jer se njima jamči cjelovitost izdanja i sprječava nepotrebno duplicitiranje ili smanjenje broja vrijednosnih papira. Središnji depozitoriji vrijednosnih papira upravljaju i sustavima za namiru, koji jamči pravilnu i pravovremenu namiru vrijednosnih papira. Te su funkcije iznimno važne za postupak poslijetrgovinskog poravnanja i namire i stoga su ključne za finansijsku stabilnost Unije i njezinih država članica. Sustavi za namiru vrijednosnih papira iznimno su važni i za monetarnu politiku jer su u velikoj mjeri uključeni u pribavljanje kolaterala za operacije monetarne politike. Osim toga, tržišni operateri u Irskoj koriste usluge središnjeg depozitorija vrijednosnih papira iz UK-a za vrijednosne papire trgovačkih društava i fondove čijim se udjelima trguje na burzi osnovane na temelju domaćeg prava Irske.
- (4) Od 30. ožujka 2019. središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz UK-a postaju „središnji depozitoriji vrijednosnih papira treće zemlje“ i kao takvi moći će pružati bilježničke usluge i usluge središnjeg vođenja računa za finansijske instrumente koncipirane na temelju prava države članice samo ako ih Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA“) prizna u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) br. 909/2014. Ako središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz UK-a ne budu priznati, izdavatelji vrijednosnih papira iz Unije neće moći posredstvom središnjih depozitorija vrijednosnih papira iz UK-a prenosive vrijednosne papire koncipirane na temelju takvih prava evidentirati u nematerijaliziranom obliku u nekom središnjem depozitoriju vrijednosnih papira, kako je propisano člankom 3. Uredbe (EU) br. 909/2014. Zbog toga bi izdavateljima ispunjenje njihovih pravnih obveza moglo privremeno biti problematično. Stoga je, kako je i navedeno u Akcijskom planu za izvanredne situacije, u toj iznimnoj situaciji potrebno utvrditi da su pravni i nadzorni sustavi kojima se uređuju središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz UK-a u strogo ograničenom razdoblju i pod posebnim uvjetima istovrijedni, tako da ti središnji depozitoriji vrijednosnih papira mogu nastaviti pružati bilježničke usluge i usluge središnjeg vođenja računa u Uniji.
- (5) U skladu s člankom 25. stavkom 9. Uredbe (EU) br. 909/2014, da bi se utvrdilo da su pravni i nadzorni sustavi treće zemlje u odnosu na središnje depozitorije vrijednosnih papira s odobrenjem za rad u toj trećoj zemlji istovrijedni onima utvrđenima u toj Uredbi, moraju biti ispunjena tri uvjeta.

⁽¹⁾ SL L 257, 28.8.2014., str. 1.

⁽²⁾ COM(2018) 880 final

- (6) Prvi je da pravni i nadzorni sustavi treće zemlje moraju osigurati da središnji depozitoriji vrijednosnih papira u toj trećoj zemlji ispunjavaju pravno obvezujuće zahtjeve koji imaju istovrijedan učinak zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 909/2014. Do 29. ožujka 2019. središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz UK-a moraju ispunjavati zahtjeve propisane u Uredbi (EU) br. 909/2014. Ujedinjena Kraljevina prenijela je 26. lipnja 2018. Zakonom o povlačenju iz Europske unije odredbe iz Uredbe (EU) br. 909/2014 u svoje domaće pravo i one proizvode pravne učinke od datuma povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije.
- (7) Drugi je uvjet da pravni i nadzorni sustavi treće zemlje moraju osigurati da središnji depozitoriji vrijednosnih papira osnovani u trećoj zemlji podliježu stvarnom i neprekidnom nadzoru, praćenju i izvršenju. Do 29. ožujka 2019. središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz UK-a pod nadzorom su Središnje banke Ujedinjene Kraljevine (Bank of England), kako je utvrđeno domaćim pravom Ujedinjene Kraljevine u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014. Prijenosom Uredbe (EU) br. 909/2014 u domaće pravo Ujedinjene Kraljevine Središnja banka Ujedinjene Kraljevine ostaje odgovorna za nadzor središnjih depozitorija vrijednosnih papira i njezine će ovlasti za nadzor, praćenje i izvršenje središnjih depozitorija vrijednosnih papira u suštini se neće promijeniti.
- (8) Treći je uvjet da pravni okvir te treće zemlje mora osigurati učinkovit istovrijedan sustav za priznavanje središnjih depozitorija vrijednosnih papira kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s pravnim sustavima trećih zemalja. To je postignuto prijenosom sustava istovrijednosti iz članka 25. Uredbe (EU) br. 909/2014 u domaće pravo Ujedinjene Kraljevine.
- (9) Komisija zaključuje da pravni i nadzorni sustavi Ujedinjene Kraljevine koji će se primjenjivati na središnje depozitorije vrijednosnih papira iz UK-a dan nakon njezina povlačenja iz Unije ispunjavaju uvjete iz članka 25. stavka 9. Uredbe (EU) br. 909/2014.
- (10) Ova se Odluka međutim odnosi na pravne i nadzorne sustave koji će se na središnje depozitorije vrijednosnih papira iz UK-a primjenjivati dan nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Te pravne i nadzorne sustave treba smatrati istovrijednima samo ako se zahtjevi koji se primjenjuju na središnje depozitorije vrijednosnih papira zadrže u domaćem pravu Ujedinjene Kraljevine i ako se nastave stvarno i neprekidno primjenjivati i izvršavati. Stoga je učinkovita razmjena informacija i koordinacija nadzornih aktivnosti između ESMA-e i Središnje banke Ujedinjene Kraljevine bitan uvjet za trajanje utvrđenja istovrijednosti.
- (11) U svrhu razmjene informacija potrebno je sklopiti sporazume o sveobuhvatnoj i učinkovitoj suradnji u skladu s člankom 25. stavkom 10. Uredbe (EU) br. 909/2014. Tim sporazumima o suradnji trebalo bi zajamčiti i mogućnost razmjene svih relevantnih informacija s tijelima iz članka 25. stavka 5. Uredbe (EU) br. 909/2014, uključujući Europsku središnju banku i druge članove Europskog sustava središnjih banaka, za potrebe savjetovanja s tim tijelima o priznavanju središnjih depozitorija vrijednosnih papira iz UK-a ili kada su tim tijelima te informacije potrebne radi obavljanja njihovih nadzornih zadataća.
- (12) U iznimnom slučaju povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije bez sporazuma, imajući u vidu važnost središnjih depozitorija vrijednosnih papira iz UK-a za tržišne operatere u Uniji, sporazumima o suradnji sklopljenima na temelju članka 25. stavka 10. Uredbe (EU) br. 909/2014 ESMA-i mora se zajamčiti izravan i kontinuiran pristup svim informacijama koje zatraži. Te informacije uključuju, ali nisu ograničene na informacije na temelju kojih je moguće procijeniti sve materijalne rizike koje središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz UK-a izravno ili neizravno predstavljaju za Uniju ili njezine države članice. U sporazumima o suradnji trebalo bi stoga jasno utvrditi mehanizme za razmjenu informacija između ESMA-e, nadležnih tijela država članica u kojima središnji depozitorij vrijednosnih papira ima podružnicu ili pruža usluge središnjeg depozitorija vrijednosnih papira („država članica domaćin“) i Središnje banke Ujedinjene Kraljevine, uključujući pristup svim informacijama o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira iz UK-a koje ESMA zatraži, a osobito pristup informacijama koje zatraži nadležno tijelo u državi članici domaćinu u slučajevima iz članka 25. stavka 7. Uredbe (EU) br. 909/2014 o redovitom izvješćivanju o aktivnostima središnjih depozitorija vrijednosnih papira iz UK-a u državi članici domaćinu; dostavu informacija o identitetu izdavatelja i sudionika u sustavu namire vrijednosnih papira kojim upravlja središnji depozitorij vrijednosnih papira iz UK-a ili drugih relevantnih informacija o aktivnostima središnjih depozitorija vrijednosnih papira iz UK-a u državi članici domaćinu te za promptno obavješćivanje ESMA-e o svemu što se odnosi na središnje depozitorije vrijednosnih papira iz UK-a, a moglo bi utjecati na monetarnu politiku Unije i o promjenama pravnih i nadzornih sustava koji se primjenjuju na središnje depozitorije vrijednosnih papira iz UK-a; mehanizam za promptno obavješćivanje ESMA-e kada Središnja banka Ujedinjene Kraljevine smatra da središnji depozitorij vrijednosnih papira koji ona nadzire krši uvjete svojeg odobrenja za rad ili drugog primjenjivog prava te postupke koordinacije nadzornih aktivnosti uključujući, prema potrebi, inspekcije na licu mjesta.
- (13) Komisija će u suradnji s ESMA-om pratiti sve promjene pravnih i nadzornih sustava koje utječu na središnje depozitorije vrijednosnih papira iz UK-a, tržišna kretanja te učinkovitost suradnje u području nadzora, uključujući promptnu razmjenu informacija između ESMA-e i Središnje banke Ujedinjene Kraljevine. Komisija može u svakom trenutku preispitati svoju odluku ako na temelju relevantnih pokazatelja bude smatrala da je potrebno ponovno ocijeniti istovrijednost utvrđenu ovom Odlukom, među ostalim ako se uvjeti iz sporazuma o suradnji

koje sklope ESMA i Središnja banka Ujedinjene Kraljevine ne budu poštovali i ako ne bude moguće učinkovito procijeniti rizik koji središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz UK-a predstavljaju za Uniju ili njezine države članice.

- (14) Zbog činjenice da su elementi budućeg odnosa Ujedinjene Kraljevine i Unije nesigurni i da bi to moglo utjecati na finansijsku stabilnost Unije i njezinih država članica te na cijelovitost jedinstvenog tržišta, ova Odluka istječe 30. ožujka 2021. Procjena iz ove Odluke stoga ne dovodi u pitanje buduće procjene pravnih i nadzornih sustava Ujedinjene Kraljevine za središnje depozitorije vrijednosnih papira i njezina je pouzdanost određena svrhom ove Odluke.
- (15) Ova bi Odluka trebala hitno stupiti na snagu i trebala bi se početi primjenjivati od sljedećeg dana od dana prestanka primjene Ugovorâ na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini, osim ako sporazum o povlačenju iz sklopljen s Ujedinjenom Kraljevinom ne stupi na snagu do tog datuma ili se ne produlji dvogodišnje razdoblje iz članka 50. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji.
- (16) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papiere.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 25. Uredbe (EU) br. 909/2014, pravni i nadzorni sustavi Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske koji se sastoje od Zakona iz 2000. o finansijskim uslugama i tržišima i Zakona iz 2018. o povlačenju iz Europske unije koji se primjenjuju na središnje depozitorije vrijednosnih papira koji već imaju poslovni nastan i odobrenje za rad u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske smatraju se istovrijednima onima propisanim Uredbom (EU) br. 909/2014.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od sljedećeg dana od dana prestanka primjene Ugovorâ na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s člankom 50. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji.

Međutim, ova se Odluka ne primjenjuje ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) sporazum o povlačenju sklopljen između Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u skladu s člankom 50. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji stupio je na snagu do tog datuma;
- (b) donesena je odluka o produljenju dvogodišnjeg razdoblja iz članka 50. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji.

Odluka istječe 30. ožujka 2021.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. prosinca 2018.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER